

ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲ ਨਾ ਮੰਨੋ

ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ #21

- VI. ਤੀਜੇ ਪਸਾਰ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਬੈਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤਕ (ਚੱਲਦਾ)।
 ਜ. ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ: ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ (ਚੱਲਦਾ)।
 3. ਪਰਬ ਦੇ ਬਾਅਦ: ਵਧੀਕ ਸਿੱਖਿਆ (ਚੱਲਦਾ)।
 ਅ. ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 12-59)।
 ਈ. ਜਿਸਮਾਨੀ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 9: 1-41)।
 ਸ. ਚੰਗੇ ਚਰਵਾਹੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 10: 1-21)

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਪਰਬ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਪਾਠ ਜਨਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਫੜੀ ਗਈ ਔਰਤ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਠ ਉੱਥੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਪਿੱਛਲਾ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਯੂਹੰਨਾ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਭ ਕੁਝ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੀ ਹੋਇਆ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 20, 59; 9: 7) ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਛੌਰਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਈਆਂ।¹

ਸਾਡਾ ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਧਾਰਿਮਕ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈ’ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 26)। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਲਿਖਤ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਈ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ:

ਮਸੀਹ

- ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ (8: 12)
- ਸੱਚਾ ਨਿਆਂ (8: 16)
- ਉੱਤੋਂ ਦਾ (8: 23)
- ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ (8: 23)
- ਪਿਤਾ: ਖੁਦਾ (8: 38)
- ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ (8: 55)
- ਸੱਚਾ (8: 14, 40, 45, 46)
- ਅੱਛਾ ਅਯਾਲੀ (10: 11, 14)

ਉਸਦੇ ਵੈਰੀ

- ਅਨੁਰੋਦ ਵਿਚ (8: 12)
- ਸਰੀਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਿਆਂ (8: 15)
- ਹੋਠੋਂ ਦੇ (8: 23)
- ਜਗਤ ਦੇ (8: 23)
- ਪਿਤਾ: ਸੈਤਾਨ (8: 44)
- ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ (8: 55)
- ਝੂਠੇ (8: 44, 55)
- ਮਜ਼ਦੂਰ (10: 12, 13)

ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ‘‘ਮੈਂ ਹਾਂ’’ ਤਿੰਨ ਕਥਨ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਰਾਹੀਂ² ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮੈਂ ਹਾਂ;’’ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 12; 9: 5) ਅਤੇ ‘‘ਅੱਛਾ ਅਯਾਲੀ ਮੈਂ ਹਾਂ।’’ (10: 11, 14)³ ਪਰ ਉਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਵਾਕ ਇਹ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਅਬਰਾਹਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਹਾਂ।’’ (8: 58)। ਇਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਬਰਾਹਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਸੀ: ਇਹ ਭੁਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਥਨ ਰੂਹਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਫਲਕ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਠ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮਿਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਹੁਤ ਵਿਕਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਬਨਾਵਟੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਘਟੀਆ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਮੂਲ ਵਸਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ‘‘ਨਕਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ!॥’’ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਗਤ ਦੀ ਇਕੋ ਆਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਸੁਝਾਓ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਜੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬਦਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੋ!॥’’

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੋ (ਯੂਹੰਨਾ 8:12-59)

ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ‘‘ਖੜਾਨੇ ਵਿਚ’’ (ਆਇਤ 20) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 20, 59), ਖੜਾਨਾ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਸੀ,⁴ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਰੀ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੇ ਤੇਰਾਂ ਦਾਨ ਪਾਤਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 12: 41, 43; ਲੂਕਾ 21: 15)⁵। ਇਹ ਉਸ ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਮਹਾਂਸਭਾ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ, ਮਸੀਹ ‘‘ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜਲ’’ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਤੰਬੂਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੰਤ ਨਾਲ ਜੁਝਿਆ ਇਕ ਰੂਪ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ’’ ਹੈ, ਸੰਕੇਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਰਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਟੰਗੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਦਾਨ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪਰ ਸੀ।⁶ ‘‘ਉਪਰੰਤ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਚੱਲੇਗਾ ਬਲਕਿ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇਗਾ।’’ (ਆਇਤ 12)। ਐੱਚ. ਆਈ. ਹੋਸਟਰ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ‘‘ਕਿੰਨਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਦੰਭੀ ਕਥਨ ਹੈ।’’⁷

ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਸ਼ਰੂ ਹੋ ਗਈ, ਜੋ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਆਖਰ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹਿਸ ਅਧਿਆਇ 7 ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ 5 ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ।⁸ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਕਈ ਵੱਡੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਨਾਮੁਭਕਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵੱਲ ਪਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਚਿਆਦੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ‘‘ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ?॥’’; ‘‘... ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ?॥’’ (8: 25, 53)। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਭੁਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਲਗਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ? ''⁹ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਥਨ ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੈ, ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ (ਆਇਤ 12)। ਇਸ ਦੇ ਥਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ...

- ... ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸਨ (ਆਇਤਾਂ 14, 16)।
- ... ਉਹ ਉੱਤੇ ਦਾ ਸੀ (ਆਇਤ 23)।
- ... ਉਹ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵੱਲੋਂ¹⁰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 26)।
- ... ਉਹ ਉਹੀ ਬੋਲਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 26, 28)।
- ... ਉਹ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਆਇਤ 29)।

ਇਸ ਦਾਅਵੇਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਆਇਤ 46 ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ: ‘‘ਕੌਣ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁਨਾਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?’’ NIV ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ‘‘ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਪਾਪ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?’’ ਜੇ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੀਏ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮਿੰਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਭ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਚੋੜੀ ਲਿਸਟ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ,¹¹ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘‘ਪਾਪ ਤੋਂ ਰਹਿਤ’’ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 15)।

ਯੂਹੰਨਾ 8:25 ‘‘ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?’’ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਵੇਂ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ:

- ‘‘ਉਹੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਮਗਰ ਪਏ ਹੋ’’ (ਆਇਤਾਂ 37, 40)।
- ‘‘ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੋਗੇ’’ (ਸਲੀਬ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) (ਆਇਤ 28; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 3: 14; 12: 32)।
- ‘‘ਉਹ ਜੋ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗਾ’’ (ਆਪਣੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ; 8: 21)।
- ‘‘ਉਹੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ’’ (ਆਇਤਾਂ 24,¹² 30, 46)।

ਆਇਤ 30 ਆਖਦੀ ਹੈ, ‘‘ਉਹ ਦੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖਦਿਆਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ।’’ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ’’ ਭੁਝ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਲਿਖਤ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ (ਆਇਤ 31; ¹³ 9: 16 ਦੇ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵੇਖੋ)।¹⁴ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਨਿਕੋਦੀਮਸ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 7: 50); ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਿਮੇਥਾ ਦਾ ਸ਼ੁਸ਼ਫ਼ ਸੀ (ਮਰਭਸ 15: 43; ਲੂਕਾ 23: 50, 51; ਯੂਹੰਨਾ 19: 38); ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਣਗੇ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 12: 42)।

ਮਸੀਹ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ‘‘ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਚਨ ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਠੀਕ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹੋ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 31)। ਫਿਰ, ਉਸਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘... ਜੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਵਚਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਲੋਂ ਕਦੇ ਮੌਤ ਨਾ ਵੇਖੇਗਾ’’ (ਆਇਤ 51)। ਨਿਰਾ ਵਿਸਵਾਸ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗਲਤੀ ਦਾ ਹਨੇਰਾ

ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ, ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਇਹੀ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਚਾਨੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਿਗਾਨ (ਆਇਤ 14) ਅਤੇ ਸਮਝ (ਆਇਤ 43) ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੁੱਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾਸਮਝੀ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:

ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਆਇਤ 18), ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ (ਆਇਤ 19; ਵੀ ਵੇਖੋ ਆਇਤ 27)।

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ (ਆਇਤ 21), ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰਾਂ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਆਇਤ 22)।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਚਿਆਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰੇਗੀ (ਆਇਤ 32¹⁵), ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਅਜਾਦੀ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੋ’’¹⁶ (ਆਇਤ 33)। ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਅਜਾਦੀ ਸੀ, ਪ੍ਰਾਸ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਅਜਾਦ ਕੀਤਾ (ਆਇਤਾਂ 34, ¹⁷ 36)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਅਬਗਾਹਾਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 33, 39, 53, 56)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਹੋਣਾ ਵੱਧ ਅਹਿਮ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 37, 39; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 2:28, 29)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੂਹਾਨੀ ਪਿਤਾ ਹੈ (ਆਇਤ 41)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਪਿਤਾ, ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ (ਆਇਤਾਂ 37, 38, 40, 41, 44¹⁸)।

ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ (ਆਇਤ 51), ਤਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸਮਾਨੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 52, 53)। ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ (ਰੂਹਾਨੀ ਮੌਤ, ਅਫਸੀਆਂ 2:1; 1 ਤਿਮੋਖਿਉਸ 5:6), ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਰਕ (ਦੂਜੀ ਮੌਤ; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ 20:14; 21:8) ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਅਬਗਾਹਾਮ ਦੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਨ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਅੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਆਇਤ 56), ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੇਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤ 57; ਵੇਖੋ ਆਇਤਾਂ 48, ¹⁹ 52; ਯੂਹੀਨਾ 10:20)। ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਯਿਸੂ ਪੂਰਣ ਸ਼ਾਸ਼ਸਿਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤ 58; ਵੇਖੋ ਯੂਹੀਨਾ 1:1, 2, 14)।

ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਦੇ ਸਨ: ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਅਬਗਾਹਾਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ‘ਹਾਂ’’ (ਯੂਹੀਨਾ 8:58)। ਜਦੋਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਖੁਦਾ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ’’, ‘‘ਮੈਂ ‘ਹਾਂ’ ਜੋ ‘ਹਾਂ’’ ਅਤੇ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਐਉਂ ਆਖੀਂ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ‘ਹਾਂ’

ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਹੈ’’ (ਭੁਚ 3: 14)। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਅਬਰਾਹਮ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਹਾਂ’’ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈ ਯੋਗ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਪੂਰਵਧਾਰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਨੁਰੇ ਮਨਿਆਂ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ (ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਯੂਹੰਨਾ 10: 31, 33 ਨਾਲ ਕਰੋ)। ‘‘ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਚੁੱਕੇ²⁰ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਈਂ ਲੁਕੋਇਆ ਅਤੇ ਹੈਕਲੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 59) ²¹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹਦਾ ਵੇਲਾ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ’’ (ਆਇਤ 20)।

ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ‘‘ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ।’’ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਫਰਕ ਸੀ। ਉਹ ਫਰਕ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ‘‘ਉਲਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਈ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20: 30)। ਗਮਰਾਹ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨੋ! ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲ ਨੂੰ ਮੰਨੋ!

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾ ਮੰਨੋ (ਯੂਹੰਨਾ 9:1-41)

ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ, ‘‘ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 1)। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੰਗਤਾ ਸੀ (ਆਇਤ 8)। ਮੰਗਣ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫਾਟਕ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3: 2), ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 8: 20²²)। ਭਾਵ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 9: 6, 7) ²³

ਇਹ ਚੰਗਿਆਈ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਈ (ਆਇਤ 14), ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਬਤ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ²⁴ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਿਗਾਰ ਯਿਸੂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਚੰਗਿਆਈ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਹੋਇਆ ਸੀ²⁵ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ; ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿੱਲਾ ਨਾ ਸਕੇ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ‘‘ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ! ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਦਾ ਕੀਤਾ’’ (ਆਇਤ 38)।

ਇਹ ਦਿਲਕਸ਼ ਕਹਾਣੀ ਯੂਹੰਨਾ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 20: 30, 31)। ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ 9: 39-41, ਦੀ ਲੜੀ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਮਕਸਦ, ਜਿਸਮਾਨੀ ਅੰਨ੍ਹੇਪਨ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅੰਨ੍ਹੇਪਨ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਣਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਪਰ ਉਹ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਅਗਿਆਨਤਾ, ਮੁਤਾਸੱਬ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੇ ਹਨੁਰੇ ਵਿਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅੱਜ ‘‘ਬਾਹਲੇ ਪ੍ਰਭੂ’’ (1 ਕੁਰੀਰੀਆਂ 8: 5) ਸਾਡੀ ਵਡਾਦਾਰੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 4: 5)। ਹੋਰ ਸਭ ‘‘ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਅੰਨ੍ਹੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਟੋਏ ਵਿਚ ਛਿੱਗਣਗੇ’’ (ਮੱਤੀ 15: 14)। ਕਿਸੇ

ਵੀ ਬਦਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮਨੋ!

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਨੋ (ਯੂਹੰਨਾ 10:1-21)

ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅੰਨ੍ਹੇਪਨ ਲਈ ਜਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ (ਯੂਹੰਨਾ 9:40, 41) ਚੰਗਾ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਛੌਰਨ ਬਾਅਦ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1 ਤੋਂ 5 ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਚੰਗੇ ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 6; KJV)। ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚਲੇ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਈ ਅਲੰਕਾਰ ਹਨ, ਤਦ ਤਕ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਹੈ²⁶ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਪੈਰਾਬਲ’’ (*parabole*) ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਮ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ (*paroimia*) ਵਰਤਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ‘‘ਰਹ ਦੇ ਕੋਲਾਂ’’ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਬੰਧਕ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਵੇਂ ਆਖੋ ਕਿ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਹੈ²⁷ NASB ਵਿਚ ਆਇਤ 6 ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘figure of speech’’ ਜਾਂ ਅਲੰਕਾਰ ਅਤੇ NKJV ਵਿਚ ‘‘illustration’’ (ਉਦਾਹਰਣ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਸੀਹ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਠੀਕ ਰਹੇਗੀ²⁸ ਦਿਨ ਵੇਲੇ, ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਯਾਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾੜੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ²⁹ ਇਹ ਵਾੜੇ ਬਿਨਾਂ ਛੱਤ ਦੀ ਵਾੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਬੂਹ ਜਾਂ ਫਾਟਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਚਿਣ ਕੇ ਜਾਂ ਕੁੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਕੈਂਡ ਇੱਜੜ ‘‘ਇੱਕੋ ਰਾਬੇ’’³⁰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਵਾੜੇ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਬੂਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਆਦਮੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਅਯਾਲੀ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਸੀ; ਹਰ ਭੇਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਜੜੀ ਦੀ ਅਵਵਾਜ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਸੀ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ਼ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸ਼ਬਦ ਦੇਣ ਲਈ ਐਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ³¹

ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਜ਼ੂਰ ਆਗੂ

ਯੂਹੰਨਾ 10 ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੈਰਮਾਮੂਲੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾੜੇ ਦਾ ਬੂਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 7, 9) ਅਤੇ ਅਯਾਲੀ ਵੀ (ਆਇਤਾਂ 11, 14)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਕ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜਿਸੂ ਨੇ ਜਦ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਬੂਹ ਮੈਂ ਹਾਂ’’ (ਆਇਤਾਂ 7, 9) ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਰਾਹ ਉਹੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14:6)। ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (10:9) ਇਹ ਆਖਣ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੋਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਾਹ (ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਭੇਡਾਂ ਵਾੜੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀਆਂ) ਅਤੇ ਅਜਾਦ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਰਾਹ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ) ਉਹ ਹੈ³²

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਦਾ ਇਹ ਭਾਗ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 11, 14; ਵੇਖੋ ਆਇਤ 2)। ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਸੀਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ (ਆਇਤ 14)। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁੱਖਦਾਇਕ ਪਾਣੀਆਂ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’’ ਅਤੇ ‘‘ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗਾਂ ਵਿਚ’’ (ਯੂਨਿਕੁਰ 23:2, 3)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 13)। ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਪਛਾਣਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 10:3, 4)। ਉਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਆਪਣੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਹੈ (ਆਇਤ 10³³)। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ (ਜੇ ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 11, 17, 18)!

ਆਇਤਾਂ 17 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਜੋਨ ਕੈਲਿਨ ਕਾਰਟਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਫੇਰ ਜੀਉਂਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।’’³⁴ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ, ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਰੱਖੋ, ਉਸ ਦਾ ਉਸਦੀ ਸਲੀਬੀ ਭੁਰਬਾਨੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਨਾਕਾਮੀ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਭੁਰਬਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ!

ਸਾਨੂੰ ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਦਾਂ ਵਿਚ ਆਨੰਦਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ‘‘ਮੇਰੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭੇਡਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਵਾੜੇ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਜੜ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਅਯਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।’’ ‘‘ਹੋਰ ਵੀ ਭੇਡਾਂ’’ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪਾਠ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ! ਮਸੀਹ ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਯਾਂਲੀ ਹੈ!

ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਗੂ

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਭੁਰਬਾਨੀ ਵਾਲਾ ਸੁਭਾਅ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਫਰਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ (ਵੇਖੋ ਹਿਜਕੀਏਲ 34:1-6; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 33:1-6; ਜਕਰਯਾਹ 11:4-11; ਮੱਤੀ 9:36; ਮਰਕੁਸ 6:34):

- ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸੁਕ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ,³⁵ ਉਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਡਾਕੂ ਸਨ, ਜੋ ਵਾਡੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹ ਬਾਣੀ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰਨ ਵਿਚ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 10:1, 8)।
- ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਰਾਈ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 10:5)।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ (ਵੇਖੋ 1 ਸਮੂਏਲ 17:34-37), ਆਪਣੀ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ‘‘ਮਜ਼ਦੂਰ’’ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਨ,³⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ

ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਨਾਲ (ਯੂਹੰਨਾ 10:11, 12)।

ਅਜ ਸੰਸਾਰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚਾਪਲੂਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਉੱਠੋਂ ਲਾਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਧੋਖਾ ਨਾ ਖਾਓ। ਸੱਚਾ ਅਯਾਲੀ ‘ਸਰਦਾਰ ਅਯਾਲੀ’ (1 ਪਤਰਸ 5:4), ‘ਅੱਛਾ ਅਯਾਲੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 10:11, 14) ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੀ ਹੈ³⁷ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬਦਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੋ।

ਸਾਰ

ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ‘‘ਚਾਨਣ’’ ਸਿਰਫ਼ ਹਨ੍ਹੇਗਾ ਹੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ’’ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ‘‘ਆਗੂ’’ ਸਾਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਹੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੰਨੋ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਦਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੋ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਚਾਨਣ, ਪ੍ਰਭੂ, ਆਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੈ ਗਈ (ਯੂਹੰਨਾ 10:19)। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਉਹ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚੰਬਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਮਲਾ ਹੈ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 10:20), ਜਦ ਕਿ ਹੋਰਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਭੂਤ ਦੇ ਗਿਸੇ ਹੋਏ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭੂਤ ਭਲਾ ਮੰਨ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ?’’ (ਯੂਹੰਨਾ 10:21)। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਨਣ, ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਮੰਨੋ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਨਣ, ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਆਗੂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਹੈ:

- ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 10:3-5, 16)।
- ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:24; 9:38)।
- ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ (ਯੂਹੰਨਾ 10:4; 8:12) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:31, 52)³⁸

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਹਾਥ ਘਾਹ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦਸ਼ਟ ਲਟੇਰੇ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉਹ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾਂਦ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਲੋੜ ਹੈ।’’³⁹ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਛੇ ਅਯਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਓ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲੋ।

ਨੋਟਸ

ਯਿਸੂ ਦੇ ‘‘ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਣ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਜੋਮਸ ਬਰਟਨ, ਕਾਫ਼ਮੈਨ, ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਜੈਨ [ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ, ਫਰਮ ਡਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1974], 233-34)। ਯੂਹੰਨਾ 9 ਤੇ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ‘‘ਅੱਛੇ ਅਯਾਲੀ’’ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਪਰ ਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਇਸ ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ ਤੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੂਹੰਨਾ 7:25 ਅਤੇ 8:53 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿਓ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਮੈਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ 9:25 ਵਿਚ ਮੰਗਤੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਹਨ: “... ਇਕ ਗੱਲ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੀ ਹੁਣ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।” ਤੁਸੀਂ “ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ” ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਸਚਿਆਈਆਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ: ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਇਵੇਂ ਆਖੋ ਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਇਕ ਅਸਾਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਅੱਛੇ ਅਯਾਲੀ ਤੇ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਲਡਰਾਂ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ ‘‘ਅਯਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ 9:1–10:21 ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਪਰਬ (ਯੂਹੰਨਾ 10:22), ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਘੱਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ 9 ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਢੂਕਾ ਸਬੰਧ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 7:13 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਯੂਹੰਨਾ 9:22 ਨਾਲ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ 8:12 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਯੂਹੰਨਾ 9:5 ਨਾਲ ਕਰੋ); ਯੂਹੰਨਾ 9:1–10:21 ਇਕ ਹੀ ਕਾਲ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯੂਹੰਨਾ 8:59 ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ 9:1 ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ। ²ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 6:35; 8:12, 58; 10:11; 11:25; 14:6; 15:1 ³ਚੰਗੇ ਅਯਾਲੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਬੂਹਾ ਮੈਂ ਹਾਂ” (10:7, 9), ਜਿਸ ਨੂੰ ‘‘ਮੈਂ ਹਾਂ’’ ਕਥਨਾ ਦੀ ਸੁਚੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ⁴ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਹਤਾ ਸਿਨਾਗੋਗ ਦਾ ਉਹ ਭਾਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਪੁਰਖ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਿਨ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਥਾਂ ਸੀ। ⁵ਹਰੇਕ ਬਰਤਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਪੈਸਾ ਹੈਕਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਲਾਲ ਜਾਂ ਸਵੈਟਿੱਙਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭੇਂਟ ਸੀ। ⁶ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਨ ਲਈ ‘‘ਸਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਾਣੀ’’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ⁷ਐਚ. ਆਈ. ਹੈਸਟਰ, ਦਾ ਹਾਰਟ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਮੈਂਟ (ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਵਾਲੀ, ਪ੍ਰੈਸ 1963), 164–65. ⁸ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸਮਿੰਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੰਦਗੀ, 2 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘‘ਤੁਛਾਨ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਤੁੱਲ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ⁹ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੇਖੋ। ਇਹ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਇਵੇਂ ਹੋਵੇ। ¹⁰“ਰਸੂਲ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘‘ਪੱਲਿਆ ਹੋਇਆ’’ ਹੈ। ਬਾਰਾਂ ਜਣੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਖੁਦਾ ਦਾ ਰਸੂਲ ਸੀ।

¹¹ਉਸ ਦੇ ਵੈਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਸੱਭਤ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਤੇ ਬੁੜਬੁੜਾ ਹੀ ਸਕੇ। ¹²ਯੂਹੰਨਾ 8:24 ਦਾ ਜਿਕਰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ (‘‘ਯਰੂਸ਼ਾਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ’’) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਆਮ ਕਥਨ ਹੈ, ਪਰ ਅਰਥ ਇਹ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਉਹ’’ ਲਈ ‘‘He’’ ਨੂੰ ਇਟੈਲਿਕ [ਤਿਰਛਾ] ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ ਵਿਚ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਮੈਂ ਹਾਂ’’ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਹਾਂ। (ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਯੂਹੰਨਾ 8:58 ਨਾਲ

ਕਰੋ।) ¹³ਕਈ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 30 ਦੇ ‘‘ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ’’ ਅਤੇ ਆਇਤ 31 ਵਾਲੀ ‘‘ਉਹਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ’’ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 31 ਦਾ ਹੀ ਫਾਲੇ ਅਪ ਹੋਵੇ। ਯਿਸੂ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣੇ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕਿਸ ਗੱਲ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ¹⁴ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ‘‘ਯਹੂਦੀਆਂ’’ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਹੈ। ¹⁵ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਆਇਤ ਆਮ ਸੱਚਿਆਈ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਗਈ ਰੂਹਾਨੀ ਸੱਚਿਆਈ ਲਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਸੱਚਿਆਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੀ। ¹⁶ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਅਜੀਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਗਾਏਲੀ ਬਾਬੁਲ ਵਿਚ ਫਾਰਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਰੋਮ ਦੇ ਮਤਹਿਤ ਸਨ। ¹⁷ਪਾਪ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗੋਮੀਆਂ 6: 16-18)। ¹⁸ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਯੂਹੇਨਾ 8: 44 ਸੈਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ‘‘ਮੁੱਢਿ: ਮਨੁੱਖ ਘਾਤਕ’’ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪ ਵਿਚ ਵਰਗਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਰੀਰਿਕ ਮੌਤ ਆਈ। ¹⁹ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘‘ਸਾਮਰੀ’’ ਆਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸਾਮਰੀਆ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਬੇਇੱਜਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਈ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਦ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਲਾਕਾਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ²⁰ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਨਾਗੋਗ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ? ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ: (1) ਸਿਨਾਗੋਗ ਦਾ ਆਮ ਇਲਾਕਾ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਸੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਨਾਗੋਗ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ (ਯੂਹੇਨਾ 8: 6, 8)। ਇਸ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, (2) ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ 20 ਵੀ. ਪੂ. ਵਿਚ ਸਿਨਾਗੋਗ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਕਰ ਪੱਥਰ ਦਾ ਪਿਆ ਰਹਿਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। (3) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਗੂ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਆਏ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਜੋਬਾਂ ਵਿਚ ਪੱਥਰ ਹੋਣਗੇ।

²¹KJV ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਮੂਲ ਹੱਥ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ²²ਪੱਥਰਾਨਾ ਅੱਤਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਭਾਗ ਸੀ। (ਸਿਨਾਗੋਗ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।) ²³ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਿਆਈ ਯੂਹੇਨਾ 8: 59 ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਇਸ ਪਾਠ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਭਵਾਨਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਵਾਂਗ। ²⁴ਪਿਛਲੀ ਬਹਿਸ ਮੱਤੀ 12: 1-14 ਅਤੇ ਯੂਹੇਨਾ 5: 1-47 ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ²⁵ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਅਧਿਐਨ ਲਈ, ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ, ‘‘ਮੈਂ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ’’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²⁶ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿਦਰੀ, 3 ਵਿਚ ‘‘ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ’’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਹੇਨਾ 10: 1-5 ਇਕ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ‘‘ਉਪਮਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ’’ ਹੈ (ਇਕ ਤੁਲਨਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ), ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਸੱਚਿਆਈ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਰੂਪਕ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਸੱਚਾਈਆਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ²⁷ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਹੇਨਾ 16: 25, 29 ਅਤੇ 2 ਪਤਰਸ 2: 22। ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ²⁸ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣ ਵਾਲੇ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾਲ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਜੇ ਉਹ ਵਾਕਫ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਤੇ ਪਿਆਨ ਦਿਓ। ²⁹ਇਵੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਸਾਲ ਦੇ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਘਾਹ ਹਰੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਨ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਮ ਲਈ ਪੂਰੀ ਗਾਤ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2:8)। ਹੋਰ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਵਾੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।³⁰ KJV ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ “ਦਰਬਾਨ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਯੂਹੇਨਾ 10:3)।

³¹ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ³² ਸਾਰਿਆਂ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ‘‘ਮੈਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਾਹਰ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਿਓਂ ਨਹੀਂ ਦਬਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ‘‘ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ’’ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ³³ ਯੂਹੇਨਾ 10:10 ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮਹਾਨ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੈ: ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ! ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾਇਤ ਵਿਚ ਧਨ ਜਾਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੀਣ ਯੋਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਹੈ। ³⁴ ਜੋਨ ਵੈਂਕਲਿਨ ਕਾਰਟਰ, ਏ ਲੇਅਮੈਨ'ਜ਼ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੱਸਪਲ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਬ੍ਰੋਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 210. ³⁵ ਸਾਡੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਇੱਕੋ (ਇੱਕੋ ਅਸਲ, ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਸ਼ੂਰ) ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਵੜਨ ਦੀ ਹੈ। ³⁶ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯਾਲੀ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਦਿਲੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ‘‘ਪੈਸੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ’’ ਲੱਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੜਤਾ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਹੁਦੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਨ। KJV ਵਿਚ ‘‘ਭਾੜੇ ਦਾ ਟੱਟੂ’’ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਾੜੇ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਦਿਹਾੜੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣਾ ਵਚਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੈ (ਲੂਕਾ 10:7; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:7-11; 1 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 5:17, 18), ਪਰ ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ‘‘ਪੈਸੇ ਲਈ’’ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ³⁷ ਕਿਸੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਐਲਡਰ ‘‘ਅਧੀਨ ਚਰਵਾਹੇ’’ ਹਨ (1 ਪਤਰਸ 5:1-4) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਜੜ ਦੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:28-31) ਭਾਵ ਉਸ ਖਾਸ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਅਯਾਲੀ ਭਾਵ ਉਸਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਮਤਹਿਤ ਹਨ। ³⁸ ਜੇ ਢੁਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਖਾਸ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਕ ਬਾਹਰੀ ਪਾਪੀ ਲਈ ਤੌਬਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਹਿਸ਼ਮਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ (ਮਰਕੁਸ 16:15, 16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38), ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਲਈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:22; ਯਾਕੂਬ 5:16; 1 ਯੂਹੇਨਾ 1:9) ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ³⁹ ਸੈਂਟਰਲ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਕਲੇਬਰਨ, ਟੈਕਸਾਸ (20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2000): 2 ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਬੁਲੇਟਿਨ ਦ ਸੈਂਟਰਲ ਕੰਸਰਨ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਪੌਲ ਬ੍ਰਾਊਨਲੋ, ਏ ਸ਼ੈਫਰਡਜ਼ ਹਾਰਟ।